

Uchwała nr 636/LXXVII/2023
Rady Miejskiej Sierpca
z dnia 26 kwietnia 2023

w sprawie: przyjęcia Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych będących w posiadaniu Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej „EMPEGEK” Sp. z o.o. w Sierpcu na lata 2023-2025.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U z 2023 r., poz. 40) oraz na podstawie art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r., poz. 537)

§1.

Uchwala się Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych będących w posiadaniu Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej „EMPEGEK” Sp. z o.o. w Sierpcu na lata 2023-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Sierpca.

§3.

Traci moc Uchwała Rady Miejskiej Sierpca nr 330/XLII/2021 z dnia 31 marca 2021 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych będących w posiadaniu Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej „EMPEGEK” Sp. z o.o. w Sierpcu na lata 2021-2023.

§4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący
Rady Miejskiej

Waldemar Frydrychowicz

WIELOLETNI PLAN ROZWOJU I MODERNIZACJI URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH I KANALIZACYJNYCH BĘDĄCYCH W POSIADANIU MIEJSKIEGO PRZEDSIĘBIORSTWA GOSPODARKI KOMUNALNEJ „EMPEGEK” SP. Z O.O. W SIERPCU NA LATA 2023-2025.

Plan ten został opracowany na lata 2023-2025 w oparciu o art.21 ustawy z dnia 07.06.2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków Dz.U.2020.2028 tj. z dnia 17.11.2020r. z późniejszymi zmianami. Poszczególne zadania zostały w nim pogrupowane na następujące obszary:

- zaopatrzenie w wodę
- odprowadzenie ścieków

1. Planowany zakres usług wodociągowo – kanalizacyjnych.

Spółka w latach 2023-2025 planuje dostarczać wodę i odprowadzać ścieki od wszystkich dotychczasowych klientów. Spółka ma uregulowany status formalno-prawny zarówno w odniesieniu do zaopatrzenia w wodę jak i odprowadzania ścieków komunalnych. Obowiązujące do 31.12.2025r. pozwolenie wodno-prawne na pobór wód w głębszych w ilościach $Q_{maxh} = 400m^3/h$ pozwala zaspokoić aktualne potrzeby wszystkich odbiorców wody a także pozwala na rozwój sieci wodociągowej na terenie Aglomeracji Sierpc.

Obowiązujące pozwolenie wodno-prawne do 31.01.2026r. na zrzut oczyszczonych ścieków komunalnych do odbiornika jest również wystarczające w tym zakresie dla zaspokojenia potrzeb dostawców z terenu Aglomeracji Sierpc.

Zgodnie z poniższym zestawieniem zamierzamy poszerzyć dostęp do miejskiej sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej odbiorcom peryferyjnej zabudowy miasta Sierpca jak i tym dostawcom ścieków komunalnych, którzy są zlokalizowani w zasięgu istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej.

W związku z tym, że Carlsberg Supply Company Polska Spółka Akcyjna - Oddział Browar Kasztelan w Sierpcu wraz z innymi dostawcami ścieków przemysłowych rozwija swoje moce produkcyjne, a także z uwagi na to, iż do miejskiego systemu kanalizacji sanitarnej sukcesywnie podłączani są nowi dostawcy ścieków zachodzi konieczność rozbudowy, przebudowy jak i modernizacji dotychczas funkcjonującej Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Sierpcu z uwagi na fakt przekraczania przez tę oczyszczalnię równoważnej liczby mieszkańców ponad 100 000, co kwalifikuje ją do instalacji oczyszczalni o najostrzejszych wymogach dotyczących parametrów ścieków oczyszczanych zrzucanych do odbiornika. Rozbudowę tę podzielono na dwa etapy.

Etap I to modernizacja części osadowej oraz budowa części gazowej wraz z przetwarzaniem ustabilizowanych osadów ściekowych, który zakończył się w roku 2021.

Etap II to rozbudowa części tlenowej oczyszczalni w miarę wzrostu jej obciążeń ładunkami zanieczyszczeń a także hermetyzacja niektórych obiektów.

2. Przedsięwzięcia rozwojowo – modernizacyjne w poszczególnych latach.

Tabela nr 1

Lp.	Nazwa zadania	Rok realizacji wartość w tys. zł		
		2023	2024	2025
I. POTRZEBY ROZWOJOWE I MODERNIZACYJNE W ZAKRESIE ZAOPATRZENIA W WODĘ				
1	Budowa sieci wodociągowej Ø 110 o długości 132 mb w ul. Dworcowej	80		
2	Budowa sieci wodociągowej Ø 110 o długości 120 mb w ul. Anny Piniarowicz	72		
3	Budowa sieci wodociągowej Ø 250, Ø 225, Ø 160, Ø 110 o łącznej długości 522 mb wraz z przyłączyami wodociągowymi w ul. Gabriela Narutowicza	555		
4	Budowa sieci wodociągowej Ø 110 o długości 100 mb w rejonie ul. Stanisława Staszica			65
Razem potrzeby rozwojowe i modernizacyjne w zakresie zaopatrzenia w wodę		707	0	65
II. POTRZEBY ROZWOJOWE I MODERNIZACYJNE W ZAKRESIE ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW				
1	Rozbudowa i przebudowa (modernizacja) miejskiej oczyszczalni ścieków (II etap)	2 000	5 000	13 000
2	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Ø200 o długości 59 mb oraz Ø 160 o długości 23 mb w ul. Konrada I Mazowieckiego	82		
3	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Ø200 o długości 82 mb oraz Ø 160 o długości 40 mb ul. Plac Fryderyka Chopina	108		
4	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Ø200 o długości 52 mb oraz Ø 160 o długości 14 mb w ul. Szpitalnej	66		
5	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Ø200 o długości 165 mb, Ø 160 o długości 50 mb oraz rurociągu tłoczego o długości 210 mb w ul. Adama Mickiewicza	450		
6	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Ø200 o długości 65 mb oraz Ø 160 o długości 15 mb w ul. Św. Wojciecha	80		

7	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Ø200 o długości 250 mb oraz Ø 160 o długości 90 mb w ul. Deszczowej			425
8	Budowa odgałęzień sieci kanalizacji sanitarnej Ø 160 na posesje na terenie miasta Sierpca	500	1 500	
Razem potrzeby rozwojowe i modernizacyjne w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków		3 286	6 500	13 425
RAZEM POTRZEBY ROZWOJOWE I MODERNIZACYJNE W ZAKRESIE ZAOPATRZENIA W WODĘ ORAZ ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW		3 993	6 500	13 490

3. Przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz odprowadzanie ścieków.

Przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz odprowadzanie ścieków w latach 2023-2025 polegały będą na zmniejszeniu strat wody w wyniku zastępowania awaryjnych i nieszczelnych przewodów wodociągowych nowymi przewodami oraz zmniejszaniu zjawiska infiltracji występującego w przewodach kanalizacji sanitarnej.

Do zadań tych należało będzie:

- regeneracja głównego kolektora sieci kanalizacji sanitarnej Ø800, Ø600 zlokalizowanego w ul. Konstytucji 3-go Maja, Żeromskiego i Łąkowej
- przetaczanie odbiorców zasilanych z sieci wodociągowych wykonanych z azbesto-cementu na sieci wykonane z polietylenu – budowa sieci wodociągowej w ul. Narutowicza.

4. Nakłady inwestycyjne w poszczególnych latach.

Środki finansowe przeznaczane na modernizację i rozwój urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych na lata 2023-2025 przedstawia tabela nr 2.

Tabela nr 2

Wyszczególnienie	Rok realizacji		
	2023	2024	2025
Zaopatrzenie w wodę (tys. zł)	707	0	65
Odprowadzenie ścieków (tys. zł)	3 286	6 500	13 425
Razem (tys. zł)	3 993	6 500	13 490
Ogółem (tys. zł)	23 983		

Priorytetem przy opracowaniu tego planu jest zapewnienie ciągłości i jakości dotychczas świadczonych usług w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków z terenu miasta Sierpca.

W przypadku zadań związanych z oczyszczaniem ścieków Spółka planuje rozbudowę, przebudowę i modernizację Miejskiej Oczyszczalni Ścieków. Konieczność inwestowania w Oczyszczalnię wynika z faktu podwyższenia wymogów ochrony środowiska dla instalacji o RLM większej od 100 000, a także z Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych i Master Planu.

5. Sposoby finansowania planowanych inwestycji.

Zadania ujęte w planie rozwoju i modernizacji będą finansowane ze środków własnych Spółki oraz pożyczek z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz z funduszy unijnych w ramach perspektywy 2021-2027.

Warunkami koniecznymi na podstawie których sporządzono niniejszy Wieloletni Plan są:

- 1) utrzymanie na dotychczasowym poziomie zakresu świadczonych usług,
- 2) przeznaczenie przez okres obowiązywania niniejszego planu zysków wypracowanych przez Spółkę na działalności związanej z zaopatrzeniem w wodę i odprowadzaniem ścieków na rozwój tych działalności,
- 3) rozstrzygnięcie postępowań o udzielenie zamówień publicznych z zachowaniem zasad konkurencyjności na poziomie określonym w niniejszym planie,
- 4) zaciągnięcie pożyczki z Funduszy Ochrony Środowiska w celu pokrycia deficytu środków własnych na realizację niniejszego planu.

W przypadku konieczności zrealizowania inwestycji w obszarze wodociągowo – kanalizacyjnym w zakresie nie ujętym w niniejszym planie lub rozstrzygnięciu postępowań o udzielenie zamówień publicznych znacząco przewyższających planowane na te zadania kwoty zajdzie konieczność dokonania aktualizacji Wieloletniego Planu.

Sposób finansowania planowanych inwestycji określa tabela nr 3.

Tabela nr 3

Wyszczególnienie	Rok realizacji		
	2023	2024	2025
Środki własne (tys. zł)	1 401	1 275	1 540
Pożyczki (tys. zł)	1 000	1 000	3 500
Środki UE (tys. zł)	1 592	4 225	8 450
Razem (tys. zł)	3 993	6 500	13 490
Ogółem (tys. zł)	23 983		

6. Planowany sposób realizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych, jeżeli przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne świadczy usługi na obszarze aglomeracji wyznaczonej na podstawie art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, ujętej w Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych.

Aglomeracja Sierpc została wyznaczona na podstawie art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne uchwałą nr 295/XXXVIII/2020 Rady Miejskiej Sierpca z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Sierpc (Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z 2021 roku poz. 200). Aglomeracja Sierpc została ujęta w VI aktualizacji Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych zatwierdzonej przez Radę Ministrów w dniu 5 maja 2022 r. Poziom skanalizowania aglomeracji wg ostatniej tabeli sprawozdawczej za rok 2022 przedłożonej do PGW Wody Polskie RZGW w Warszawie wynosi 98,8 %.

6.1 Realizacja zadań inwestycyjnych ujętych w VI AKPOŚK

1. Rozbudowa i przebudowa (modernizacja) miejskiej oczyszczalni ścieków (II etap) ujęta w tabeli nr 1 w dziale II Potrzeby rozwojowe i modernizacyjne w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków pod pozycją 1.

W roku 2021 zakończono I etap rozbudowy, przebudowy i modernizacji Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Sierpcu polegający na modernizacji, przebudowie a także przekształceniu istniejących ciągów technologicznych oczyszczalni tak by w stopniu określonym przez prawo oczyszczała ona dopływające do niej ścieki szczególnie w zakresie biogenów. Zrealizowano także roboty, dzięki którym możliwe jest przekształcenie osadów ściekowych w wyniku ich fermentacji w zamkniętych komorach fermentacyjnych w polepszacz gleby lub nawóz organiczno – mineralny. Wydzielony w trakcie fermentacji biogaz po uzdatnieniu spalany jest w agregacie kogeneracyjnym w wyniku czego powstaje energia elektryczna i ciepła. W związku z rozwojem gospodarczym głównych dostawców ścieków przemysłowych i coraz większymi ładunkami tych ścieków a także podłączeniami nowych dostawców ścieków zachodzi konieczność rozbudowy części tlenowej oczyszczalni poprzez budowę komory osadu czynnego wraz ze stacją dmuchaw, wykonanie bardziej sprawnych nowych piaskowników zastępujących istniejący piaskownik poziomy oraz nabycie drugiego agregatu kogeneracyjnego celem ograniczenia do minimum kosztów zakupu energii elektrycznej z sieci elektroenergetycznej. Wykonanie planowanej inwestycji uzależnione jest od pozyskania środków zewnętrznych w formie dofinansowania. Niniejsze zadanie w VI AKPOŚK zaplanowane zostało na lata 2023-2024, natomiast z uwagi na rosnące koszty wykonania planowane zakończenie inwestycji zostało przesunięte na koniec 2025 roku.

2. Budowa odgałęzień sieci kanalizacji sanitarnej na posesje na terenie miasta Sierpca ujęta w tabeli nr 1 w dziale II Potrzeby rozwojowe i modernizacyjne w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków pod pozycją 8.

Spółka dysponuje dokumentacją projektową na budowę odgałęzień sieci kanalizacji sanitarnej na posesje mieszkańców na terenie miasta Sierpca w granicach aglomeracji. Zaprojektowane odgałęzienia zlokalizowane są w zasięgu istniejących sieci kanalizacji sanitarnej. W wyniku realizacji inwestycji po podłączeniu się mieszkańców do sieci kanalizacyjnej aglomeracja Sierpc w znacznym stopniu przybliży się do uzyskania zgodności z wymogami dyrektywy ściekowej poprzez zmniejszenie liczby niepodłączonych mieszkańców do sieci kanalizacji sanitarnej do poziomu poniżej 2000 RLM. Wykonanie odgałęzień sieci kanalizacyjnych w planowanym terminie od 2023 roku do końca 2024 roku ściśle uzależnione jest od pozyskania środków zewnętrznych w formie dofinansowania. W przypadku braku takich środków inwestycja zostanie przesunięta w czasie na kolejne lata. Inwestycja wykonywana będzie w granicach aglomeracji. W związku z realizacją tej inwestycji planowany jest przyrost ok. 662 RLM podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej.

3. Regeneracja głównego kolektora sieci kanalizacji sanitarnej Ø800, Ø600 zlokalizowanego w ul. Konstytucji 3-go Maja, Żeromskiego i Łąkowej.

Spółka w roku 2016 rozpoczęła zadanie polegające na renowacji głównego kolektora sieci kanalizacji metodą rękawa utwardzalnego. W latach 2016 – 2021 renowacji poddano odcinek sieci kanalizacyjnej długości ok. 1900 m.b., do renowacji pozostało jeszcze ok 730 m.b. Z uwagi na ograniczone środki finansowe wykonanie tego zadania planowane jest do zrealizowania w latach 2026-2027.

6.2 Realizacja zadań inwestycyjnych nie ujętych w VI AKPOŚK

1. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Konrada I Mazowieckiego ujęta w tabeli nr 1 w dziale II Potrzeby rozwojowe i modernizacyjne w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków pod pozycją 2.

Planowana inwestycja to przedłużenie istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Konrada I Mazowieckiego w kierunku nowo wybudowanych budynków mieszkalnych w zabudowie jednorodzinnej. Spółka posiada na to zadanie dokumentację projektową. Realizacja zadania planowana jest ze środków własnych. Inwestycja wykonywana będzie w granicach aglomeracji. W związku z realizacją tej inwestycji planowany jest przyrost ok. 7 RLM podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej.

2. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Plac Fryderyka Chopina ujęta w tabeli nr 1 w dziale II Potrzeby rozwojowe i modernizacyjne w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków pod pozycją 3.

Zadanie jest obecnie w trakcie realizacji. Planowany umowny termin zakończenia to I kwartał 2023 r. Zadanie realizowane jest ze środków własnych Spółki. Inwestycja wykonywana jest w granicach aglomeracji. W związku z realizacją tej inwestycji planowany jest przyrost ok. 25 RLM podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej.

3. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Szpitalnej ujęta w tabeli nr 1 w dziale II Potrzeby rozwojowe i modernizacyjne w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków pod pozycją 4.

Planowana inwestycja to kontynuacja budowy sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Szpitalnej w kierunku nowo wybudowanych budynków mieszkalnych w zabudowie jednorodzinnej. Spółka posiada na to zadanie dokumentację projektową. Realizacja zadania planowana jest ze środków własnych. Inwestycja wykonywana będzie w granicach aglomeracji. W związku z realizacją tej inwestycji planowany jest przyrost ok. 4 RLM podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej.

4. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Adama Mickiewicza ujęta w tabeli nr 1 w dziale II Potrzeby rozwojowe i modernizacyjne w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków pod pozycją 5.

Realizacja inwestycji stworzy możliwość przyłączenia się do sieci kanalizacyjnej nieruchomości zabudowanych wzdłuż ulicy Adama Mickiewicza zlokalizowanych

w granicach pośredniej strefy ochrony wód podziemnych. Pozwoli to na likwidację bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe. Budowa przedmiotowej inwestycji umożliwi także przyłączenie obiektu Stacji Uzdatniania Wody będącej w posiadaniu Spółki do sieci kanalizacyjnej. Realizacja zadania planowana jest ze środków własnych jak również planowanych do pozyskania środków zewnętrznych. Inwestycja wykonywana będzie w granicach aglomeracji. W związku z realizacją tej inwestycji planowany jest przyrost ok. 21 RLM podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej.

5. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Św. Wojciecha ujęta w tabeli nr 1 w dziale II Potrzeby rozwojowe i modernizacyjne w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków pod pozycją 6.

Planowana inwestycja to przedłużenie już istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Św. Wojciecha w kierunku nowo wybudowanych budynków mieszkalnych w zabudowie jednorodzinnej. Realizacja zadania planowana jest ze środków własnych. Inwestycja wykonywana będzie w granicach aglomeracji. W związku z realizacją tej inwestycji planowany jest przyrost ok. 7 RLM podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej.

6. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Deszczowej ujęta w tabeli nr 1 w dziale II Potrzeby rozwojowe i modernizacyjne w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków pod pozycją 7.

Planowana inwestycja zlokalizowana jest na terenie osiedla domków jednorodzinnych, gdzie istnieje możliwość wybudowania sieci kanalizacyjnej o splywie grawitacyjnym i wpięcie do już istniejącej sieci. Realizacja zadania planowana jest ze środków własnych Spółki jak również z Planowanych do pozyskania środków zewnętrznych. Inwestycja wykonywana będzie w granicach aglomeracji. W związku z realizacją tej inwestycji planowany jest przyrost ok. 28 RLM podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej.

Planowane inwestycje nie ujęte w VI AKPOŚK nie wpłyną negatywnie na realizację zadań ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych, lecz przyczynią się do zwiększenia stopnia skanalizowania aglomeracji i zmniejszenia liczby niepodłączonych mieszkańców do sieci kanalizacji sanitarnej do poziomu poniżej 2000 RLM.

W związku z powyższym Zarząd Spółki wnosi o podjęcie stosownej uchwały.

Wyniki głosowania

Głosowano w sprawie: Uchwała RM ws. przyjęcia Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych będących w posiadaniu Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej "EMPEGEK" Sp. z o.o. w Sierpcu na lata 2023 - 2025.

ZA: 10, PRZECIW: 0, WSTRZYMUJĘ SIĘ: 0, BRAK GŁOSU: 1, NIEOBECNI: 4

Wyniki imienne:

ZA (10)

Artur Dariusz Balcerowski, Waldemar Frydrychowicz, Barbara Gil, Sławomir Wojciech Jaworowski, Dariusz Malanowski, Maciej Malanowski, Krzysztof Rudowski, Piotr Łukasz Rzeszotarski, Wojciech Andrzej Skorłutowski, Krzysztof Skrzyński

BRAK GŁOSU (1)

Krzysztof Kacperski

NIEOBECNI (4)

Zbigniew Długokęcki, Paweł Michał Grabowski, Jerzy Zbigniew Stachurski, Joanna Marta Szewczykowska

Głosowanie zakończono w dniu: 26 kwietnia 2023, o godz. 12:37